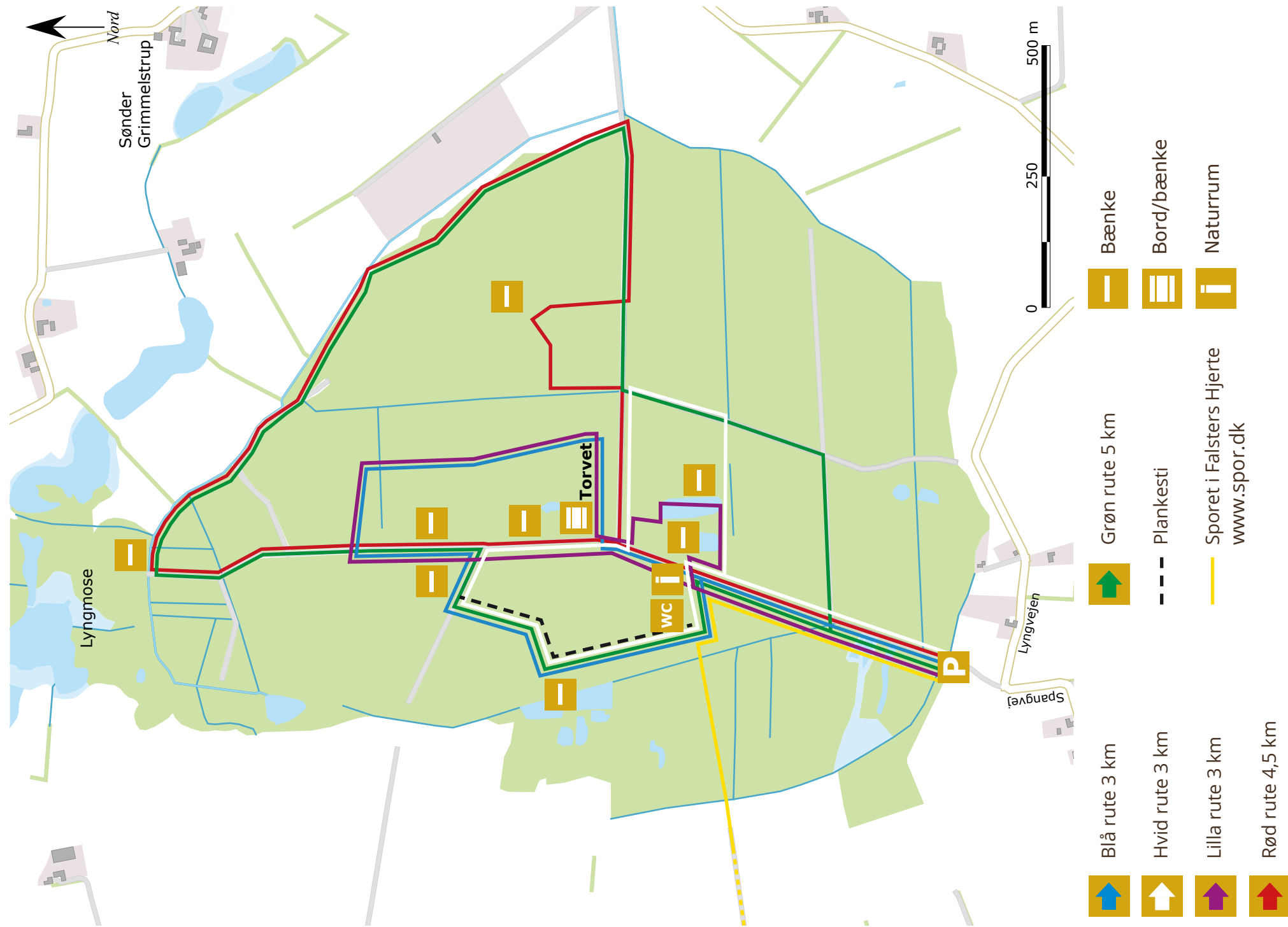
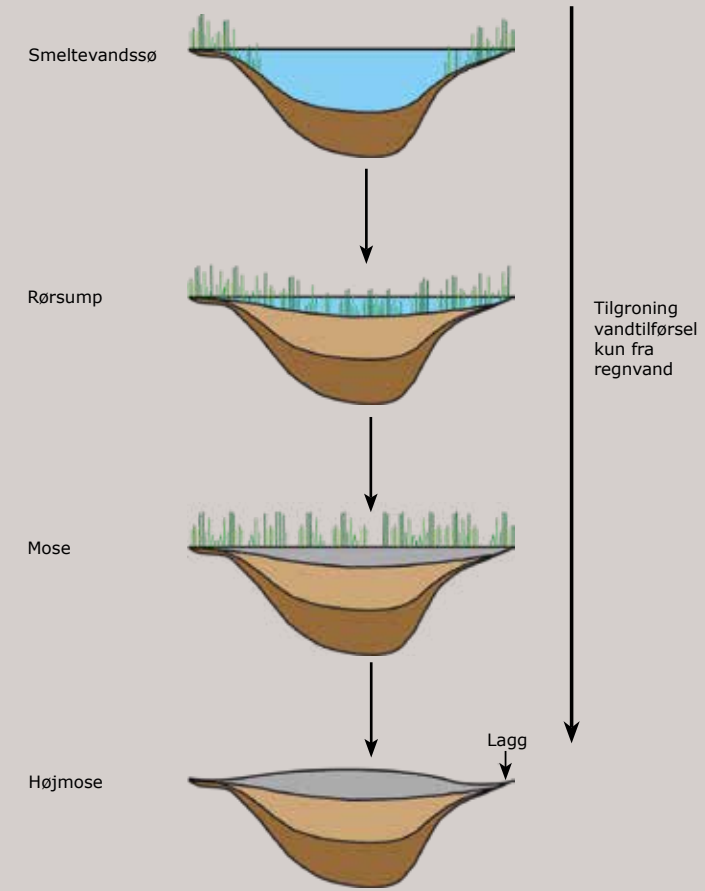

Horreby Lyng

Hvordan er højmosen Horreby Lyng dannet

Horreby Lyng har historisk været en smeltevandssø, som er dannet efter sidste istid i et dødishul. Højmosen er opstået ved tilgroning af smeltevandssøen, idet planter sammen med tørvemosser, de såkaldte Sphagnum, har bredt sig ud over vandfladen. I den oprindelige højmose får mosen kun tilført vand via nedbør. De naturtyper, der findes her, er alle næringsfattige, da der kun sker næringsstofftilførsel via nedbøren.

- Vand
- Rørsump/vegetation
- Nyere sediment, dødt plantemateriale/tørv
- Gammelt sediment, dødt plantemateriale/tørv
- Sphagnum

Figur: Frit efter Moseplejebogen, Fredningsstyrelsen 1985.

Velkommen til højmosen Horreby Lyng

GULDBORGSUND

Horreby Lyng er Falsters eneste højmose og med en størrelse på 150 ha er det den største på Lolland-Falster. Guldborgsund Kommune ejer ca. 100 ha af højmosen, resten er ejet af private lodsejere. Centralt i mosens findes der et naturrum med en udstilling om mosens kultur- og naturhistorie. Der er tillige et afmærket stisystem rundt i mosens. I 1981 blev hele Horreby Lyng fredet. Formålet med fredningen er at bevare højmosen for eftertiden samt at sikre offentlighedens adgang til hele mosens.

Naturgenopretning i Horreby Lyng

Horreby Lyng er en af de få tilbageværende højmoser i Danmark. Næsten alle danske højmoser er afvandede og gravet bort. Særlig efter anden verdenskrig skete der stor indvinding af tørv. På den baggrund har Guldborgsund Kommune og mosens lodsejere med støtte fra EU LIFE+ Nature igangsat et større naturgenopretningsprojekt. Formålet med projektet er at sikre en vådgørelse af højmosen, så man på sigt kan genoprette mosens naturlige miljø.

Følgende tiltag er igangsat:

- Stoppe afvandingen af højmosen med lukning af grøfter og kanaler
- Forhindre at næringsrigt drænvand fra landbrugsarealer ledes ind i mosens
- Rydde bevoksninger, der ikke er naturligt hjemmehørende i højmosen
- Forbedre levevilkår for mosens dyre- og planteliv
- Sikre engområder rundt om højmosen - de såkaldte rigkær
- Formidle naturområdet og etablere publikumsfaciliteter

Stabling af tørv

Hent appen

Vil du vide mere om Horreby Lyngs kultur- og naturhistorie så hent appen "Højmosen Horreby Lyng" eller læs mere på www.horrebylyng.dk

Tørveindvinding

Der er blevet gravet tørv i mosens både under første- og anden verdenskrig. Særligt under anden verdenskrig blev kul en mangelvare og tørvemoser en guldgrube.

De centrale dele af Horreby Lyng vil aldrig kunne blive våde nok igen. Der er derfor etableret nogle "bassiner", hvori der er udspreddet Sphagnum, og på den måde er genoprettelsen af højmosen blevet "kick-startet".

Corselitze Gods ejede dengang størstedelen af mosens og de påbegyndte en massiv udvinding af tørv. Der blev etableret et sindrigt system af kanaler for at afvande mosens. I 1940, da produktionen var på sit højeste, blev der udvundet ca. 6.000 tons. Den primære aftager af tørv, var Sukkerfabrikken i Nykøbing Falster.

Kranie fra et 7-8 årigt barn.

Højmoser er kulturhistoriske skattekamre

Baseret på de særlige forhold i tørv, kan lig af mennesker og genstande bevares i flere tusinde år. Der er fundet et barnekranie i mosens dateret til ca. 235 f. Kr., som tidsmæssigt er fra den ældste del af jernalderen. Det stammer fra et 7-8 årigt barn.

Naturen i højmosen

I dag er det meste af mosens tørret ud på grund af den omfattende tørvegravning. Men man finder dog stadig rester af den sjældne højmosenatur rundt omkring i mosens. Her ses bl.a. sjældne tørvedannende Sphagnum mosser, Hjertelæbe, Klokkeling og den insektædende Rundbladet Soldug - arter, som alle er tilpasset den særlige næringsfattige naturtype.

Mosens har et varieret dyreliv. Om foråret kan man høre Tranerne kalde, og på solrige strækninger kan man også være heldig at se Hugorm og Snog.

I Horreby Lyng findes den sjældne Stor Kærguldsmed. Den er på den såkaldte EU bilag IV-liste, som betyder, at medlemslandene er forpligtet til at gøre en indsats for at forbedre arternes levevilkår. Hannen af Stor Kærguldsmed kendes ved den citrongule plet på det syvende bagkropsled, og den har et vingefang op til 7 cm. Chancen for at se Stor Kærguldsmed er størst i juni.

Stor Kærguldsmed, han

Rundbladet Soldug

Sphagnum mos

Horreby Lyng is Falster's only raised bog. A rich assortment of typical raised bogs species can still be found at Horreby Lyng, including the rare Bog Adder's Mouth an orchid and the insect-eating plant - Round-leaved Sundew. The endangered Yellow-spotted Whiteface a dragonfly can also be found at the bog.

Guldborgsund Municipality has initiated a nature restoration project, financially supported by EU LIFE. The aim of the project is to ensure a soaking of the bog to be able to restore the raised bog in the future. In the middle of the bog is an exhibition about Horreby Lyng's cultural and natural history. There is also a marked trail network. Dogs must be kept on a lead.

Horreby Lyng ist Falsters einziges Hochmoor. Im Moor gibt es immer noch ein großes Vorkommen an Pflanzenarten, die für ein Hochmoor typisch sind, u.a. die Sumpf-Weichorchis, eine seltene Orchideenart, und die insektenfressende Pflanze Rundblättriger Sonnentau. Auch die bedrohte Libellenart Große Moosjungfer wächst hier.

Die Kommune Guldborgsund hat mit Fördermitteln des EU-LIFE-Programmes ein Renaturierungsprojekt auf den Weg gebracht. Ziel des Projektes ist die Sicherstellung einer Wiedervernässung des Moores, so dass langfristig das Hochmoor renaturiert werden kann. Im Zentrum des Moores befindet sich eine Ausstellung über die Kultur- und Naturgeschichte von Horreby Lyng. Auch ein ausgeschildertes Wegesystem gibt es hier. Hunde sind an der Leine zu führen.

Hugorm

Naturbeskyttelse og EU

Natura 2000-områder er et netværk af værdifulde naturområder i EU. Forekomsten af Stor Kærguldsmed, samt det at højmoser er en sjælden naturtype, har bevirket, at Horreby Lyng er et Natura 2000-område. Naturgenopretningsprojektet i Horreby Lyng er finansieret af en særlig EU tilskudsordning LIFE+ Nature, som går til projekter, der er rettet mod naturbeskyttelse og naturgenopretning i Natura 2000-områderne. Projektet kaldes: EU LIFE 12 DK/NAT/000183 - Eastern BOGS

GPS adresse: Spangvej, 4800 Nykøbing Falster.

www.horrebylyng.dk
www.guldborgsund.dk
www.easternbogs.dk

Guldborgsund Kommune,
Center for Teknik & Miljø,
Parkvej 37,
4800 Nykøbing Falster.
Tlf. 54731000
teknik@guldborgsund.dk

Naturlandet er et fælles projekt under Guldborgsund og Lolland Kommuner, som synliggør naturaktiviteter primært indenfor cykling, kano- og kajakroning, ridning og vandring. Hent appen "Naturlandet Lolland-Falster". I appen kan du finde spændende naturoplevelser.

